

CINEMA MUT I LITERATURA POPULAR

La Novela Semanal Cinematográfica (Barcelona 1922-1932)

*La Novela Semanal
Cinematográfica va ser una de les
colleccions més importants i
influent d'arguments novellats de
cinema publicades a l'estat
espanyol durant les dècades de
1920 i 1930.*

Editada a Barcelona per Francisco Mario Bistagne, aquesta revista va marcar un precedent pel que fa a la difusió i adaptació narrativa de films a la societat de l'època. Constitueix un testimoni clau del lligam entre cinema i literatura popular abans de la consolidació del cinema sonor com a indústria de masses.

Cada número d'aquesta revista adaptava en format de relat breu (novella curta) l'argument d'una pel·lícula recentment estrenada. El format bàsic fou el fulletó setmanal, de mida petita i preu assequible (25 cèntims), amb 30-40 pàgines i diverses fotografies o fotogrames. Periòdicament també s'editaren una sèrie d'exemplars extraordinaris, de major extensió, més imatges i preu més elevat (50 cèntims). Cada revista regalava una foto-postal d'una estrella cinematogràfica destacada de l'època, especialment actrius i actors nord-americans.

L'èxit de la col·lecció es reflecteix en la seva llarga durada, deu anys, i en l'elevat nombre de títols publicats, més de sis-cents, essent la revista pionera i més completa de la seva tipologia a l'Estat.

Els arguments adaptats eren en la seva immensa majoria de pel·lícules d'èxit nord-americanes i europees, tot i que també s'hi trobaven una trentena d'adaptacions d'espanyoles, aproximadament un 5% de la col·lecció.

Més enllà de la literatura, aquestes publicacions servien com a eina comercial i de promoció per a les productores i sales de cinema, apropant el setè art a un públic sense accés constant a les sales o amb dificultats de comprensió dels films. Per altra banda, també servien per a la creació d'un autèntic *Star System* cinematogràfic, que al capdavant es convertiria en un potent reclam de les pel·lícules. Cal destacar també, que actualment algunes d'aquestes revistes constitueixen una forma de preservació de pel·lícules perdudes.

L'èxit de *La Novela Semanal Cinematográfica* va generar altres col·leccions del mateix editor i del mateix estil. Alguns títols foren: *Los Grandes Films*, *La Novela Femenina Cinematográfica*, *La Novela Frívola Cinematográfica*, *La Novela Infantil Cinematográfica*, *La Novela Cinematográfica del Hogar*, *Aventuras Films*, *Cabalistas del Oeste*, *el Film de Hoy*, *El Film Ruso*, *Los Mejores Films*, *Biblioteca de los Grandes Films de la Novela Semanal Cinematográfica*, *La Novela Americana Cinematográfica*, *La Novela Íntima Cinematográfica*, *La Novela Paramount* i *La Novela Metro-Goldwyn*.

Tot i ser l'editor més important d'aquest tipus de publicacions, Francisco Mario Bistagne no fou l'únic. En aquesta època sorgiren altres editors, gairebé tots ubicats a Barcelona, que intentaren sumar-se a aquest èxit llençant al mercat publicacions similars: *Amor y Cine*, *Biblioteca Films*, *525 títulos*, *Films de Amor*, *La novella Film*, *Obras Maestras del Cine* i *Tras la Pantalla (Galería de Artistas Cinematográficos)*.

La interrelació entre la literatura i el cinema va donar lloc a una forma popular d'escriptura híbrida: la novella cinematogràfica, que va permetre "llegir pel·lícules" i s'erigí com a espai de memòria fílmica, consum cultural massiu i porta d'accés al cinema per a grans sectors de la població. Aquestes col·leccions són claus per comprendre els gustos, la indústria i la cultura audiovisual del període d'entreguerres.

Aquesta exposició mostra alguns dels exemplars que conserva el Museu del Cinema d'aquest tipus de publicacions especialitzades en novellar arguments de cinema.